

Research Paper

Analysis of the Factors Affecting the Willingness of Tourists for Tour-based Rural Trips: A Case Study of Rural Tourists in Maragheh County

*Hojjat Varmazyari¹, Mohsen Babaei², Babak Imani²

1. Assistant Professor of agricultural development, Department of Agriculture Management and Development, Faculty of Agricultural Economics and Development, University of Tehran, Tehran, Iran

2. Msc. of Rural Development, Department of Agriculture Management and Development, Faculty of Agricultural Economics and Development, University of Tehran, Tehran, Iran.

Citation: Varmazyari, H., Babaei, M., & Imani, B. (2018). [Analysis of the Factors Affecting the Willingness of Tourists for Tour-based Rural Trips: A Case Study of Rural Tourists in Maragheh County (Persian)]. Journal of Rural Research, 9(2), 236-249, <http://dx.doi.org/10.22059/jrur.2017.228427.1070>

doi: <http://dx.doi.org/10.22059/jrur.2017.228427.1070>

Received: 23 Feb. 2017

Accepted: 11 Oct. 2017

ABSTRACT

The tourism industry is a complex issue which encompasses various components. Tour operating is one of these components which can play an important role in the development of tourism industry because of its connection with residential centers, restaurants, transportation as well as experiences and learnings on tourism destinations. This research aimed to identify the factors affecting the willingness of tourists for tour-based rural trips in Maragheh county. In this study, the data were collected using a questionnaire. The statistical population of the study included the tourists that had traveled to the villages with a high tourism capacity in Maragheh county in 2016. Of these, 200 people were selected using a convenience sampling method. The results of the exploratory factor analysis indicated that people's willingness for tour-centered rural trips is influenced by certain factors sequenced in terms of importance as follows: "a safe environment for family and proper nutrition", "entertainment and security during the trip", "discipline and explicit and appropriate travel plans", "appropriate vehicles and their on-time service", "incentives and privileges of the agency", "an environment for the unmarried". These six factors explained 65.17% of the variance of willingness of tourists for tour-centered rural trips.

Key words:

Rural tourism,
Tour operation,
Maragheh, Factor
analysis, Tourist
safety and security

Extended Abstract

1. Introduction

One of the essential components of the tourism industry is tour management. Tour management is more important in certain branches of tourism, such as rural tourism. This is because rural tourism destinations are varied and have a wide geographical

distribution in the countries. Access to them is more difficult than to urban tourism destinations, and they are less recognized by the general public. In addition, with regard to the importance of rural tourism, studies ever done on tourism have not paid due attention to rural tourism. In other words, no study has provided insight into the factors affecting the interests of people toward tour-based rural trips. It is very important, therefore, to find a right answer to the question "what factors affect people's willingness for tour-based traveling to rural areas?". Thus the main

* Corresponding Author:

Hojjat Varmazyari, PhD

Address: Faculty of Agricultural Economics and Development, College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran, Karaj, Iran.

Tel: +98 (263) 2206825

E-mail: varmazyari@ut.ac.ir

purpose of this study is to analyze the factors affecting the willingness of tourists for tour-based rural trips with a focus on Maragheh county.

2. Methodology

The study population included the tourists that had traveled to the villages with high tourism capability in Maragheh county in the summer of 2016. The main research tool was a questionnaire. In order to examine the factors of effect on the willingness of tourists to take rural journeys on tours and their preference to take individual trips. Based on the scale of DAILYSERVE and SERQUAL, 35 items were used. In fact, 35 items were presented to the respondents to rate according to their importance in preference to travel individually or on tours. In this regard, the applied scale had ten scores from 1 to 10 (Table 3). In other words, each item was measured by 10 degrees. To determine the sample size, due to lack of a specific sampling frame, the available sampling method was used. Based on the factor analysis as done in other studies, the sample size was decided to be 10 to 20 people per variable. Totally, 200 tourists were studied. Prioritization of the affecting items was done by using the coefficient of variation, and the factors affecting preferences of taking tours or individual trips were analyzed through the exploratory factor analysis.

3. Results

The results showed that about 104 tourists (52%) who had traveled to tourism destinations possessed private cars, and 96 persons (48%) of them were without a car. Also, on rural tours, 175 tourists (87%) tended to travel by private car, and only 25 persons (13%) chose to take tours to travel. Perhaps, tourists feel comfortable when they use a private car. The data obtained from the coefficient of variation showed that tourists had a great consensus about the effect of the variables on a rural tour. The respondents sequenced the variables as follows: "observance of traffic rules by drivers", "vehicle safety", "order on the implementation of the travel plans" and "insurance and secure tourism in destination". They had the lowest consensus about the effect of the variables "the first-aid kit to help possible victims", "having heating and cooling facilities", "presence of a television in the vehicle for movie playback", and "granting freedom out of the norm and the people on the tour". The results of the exploratory factor analysis showed that people's willingness to take tours on rural trips is influenced by "family safe environment and proper nutrition", "entertainment during the trip", "orderly, transparent and fair travel plan", "good vehicle", "incentives and privileges agency" and "appropriate en-

vironment for the unmarried". These six factors explained 65/17% of the variance of intentions to travel on a tour.

4. Discussion

In examining the demographic characteristics of rural tourism in the county of Maragheh, it was found that only 13 percent ($n = 25$) of the studied tourists chose a tour to travel to rural tourism. As many as 87% of them believed traveling by private car is comfortable. In any case, the current situation may be a major obstacle for rural tourism to thrive in the country. Rural tourism can be a profitable industry because tour management is an essential component in generating income. The results of ranking the affecting variables in preference of tours for travel to rural tourism destinations showed that tourists consider it important to have safety of vehicle, discipline, and strict implementation of commitments made by tour presenters.

5. Conclusion

The results of the exploratory factor analysis indicated that people's willingness for tour-centered rural trips is influenced by certain factors sequenced in terms of importance as follows: "a safe environment for family and proper nutrition", "entertainment and security during the trip", "discipline and explicit and appropriate travel plans", "appropriate vehicles and their on-time service", "incentives and privileges of the agency", "an environment for the unmarried". These findings are in contrast with the findings of Wang et al. (2007) and Caber and Albayrak (2016). They have offered a more diverse structure. The reason for getting different results in different studies may be attributed to the differences in the substrates; previous empirical studies have evaluated quality of tours at the international level, while this research is the first one which did a survey on the quality of tours in the field of rural tourism. This study contributed to the current understanding of how tourists prefer tour-based rural trips to individual rural trips.

Acknowledgments

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

The authors declared no conflicts of interest

تحلیل عوامل مؤثر بر تمایل گردشگران به سفرهای رستایی تور محور مورد مطالعه: گردشگران رستایی شهرستان مراغه

* حجت ورمذیاری^۱، محسن بابائی^۲، بابک ایمانی^۲

۱- استادیار گروه مدیریت و توسعه کشاورزی پرdis کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۲- دانش آموخته کارشناسی ارشد توسعه رستایی-پرdis کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، تهران، ایران.

حکم

تاریخ دریافت: ۵ اسفند ۱۳۹۵

تاریخ پذیرش: ۱۹ مهر ۱۳۹۶

گردشگری مقوله پیچیده‌ای است که در ساختار خود اجزاء مختلفی را در بر می‌گیرد. یکی از این اجزاء تور گردانی است که به دلیل ارتباط با مراکز اقامتی، رستوران‌ها، حمل و نقل و همچنین برخورداری از تجارب و آشنایی بیشتر با مقاصد گردشگری، می‌تواند در توسعه صنعت گردشگری نقش مهمی ایفا کند. لذا تحقیق حاضر باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر تمایل گردشگران برای مسافرت به مقاصد گردشگری رستایی از طریق تور در شهرستان مراغه انجام گردید. داده‌های این مطالعه بهصورت پیمایشی و از طریق پرسشنامه گردآوری شد جامعه آماری این مطالعه شامل گردشگرانی بود که در سال ۱۳۹۵ به رستایی‌های دارای طرفیت بالای گردشگری شهرستان مراغه مسافرت کرده بودند. از این بین ۲۰۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردید. نتایج آزمون تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که تمایل افراد به سفرهای رستایی تورمحور، به ترتیب تحت تأثیر عوامل «فضای ایمن خانوادگی و تقدیمه مناسب»، «سرگرمی و امنیت خاطر در طول سفر»، «نظم و برنامه سفر شفاف و مناسب»، «وسیله تقلیلی مناسب و حضور بموضع آن»، «امشوق‌ها و امتیازات آزادس»، «فضای تجرد» است و این شش عامل در مجموع ۶۵/۱۷ درصد واریانس تمایل به سفر رستایی تورمحور را تبیین نمود.

کلیدواژه‌ها:

گردشگری رستایی، تور گردانی، مراغه، تحلیل عاملی، ایمنی گردشگر

.Harati fard, 2015)

مقدمه

تور گردانان نقش کلیدی در ایجاد تجربیات رضایت‌بخش تر در مقصد از طریق ارائه خدمات و محصولات گردشگری گروهی بازی می‌کنند (Räikkönen & Honkanen, 2013) و نقش میانجی و هدایت‌کننده را در تحقق توسعه پایدار می‌توانند داشته باشند و فعالیت تور گردان‌ها به عنوان واسطه می‌توانند در تقویت آموزش مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان خدمات گردشگری نقش بسزایی داشته باشند.

سیگالا (2008) معتقد است که تور گردانی از طریق (۱) تأثیرگذاری بر میزان و جهت جریان گردشگری؛ (۲) تأثیرگذاری بر نگرش‌ها و فعالیت‌های عرضه‌کنندگان و ذینفعان متعدد گردشگری؛ و (۳) شکل‌دهی به مقاصد گردشگری و جوامع

1. Sigala

گردشگری نقش مهمی در اشتغال‌زایی و خلق ارزش‌افزوده دارد و کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه، سعی در استفاده بهینه از این صنعت دارند. صنعت مذکور در ساختار خود اجزاء مختلفی را در بر می‌گیرد و لازمه نقش‌آفرینی بهینه آن، کارکرد مؤثر اجزاء مذکور و برقراری ارتباط مناسب بین آن‌هاست. در غیر این صورت، گردشگری حتی می‌تواند سبب اثرات منفی اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی در سطح منطقه شود گردانی است که به دلیل ارتباط با مراکز اقامتی، رستوران‌ها و بخش حمل و نقل (Ranjbarian & Zahedi, 2005) و از طریق ارائه آموزش‌ها و اطلاعات لازم به گردشگران و جامعه میزبان، می‌تواند سبب بهبود کیفیت سفر و برقراری ارتباط فرهنگی دوستانه و سازنده میان گردشگران و جامعه میزبان گردد (Shfiee sabet &

* نویسنده مسئول:

دکتر حجت ورمذیاری

نشانی: کرج- چهارراه دانشکده- پرdis کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران- دانشکده اقتصاد و توسعه کشاورزی- گروه مدیریت و توسعه کشاورزی.

تلفن: +۹۸ ۰۲۶۳ ۲۲۰ ۶۸۲۵

پست الکترونیکی: varmazyari@ut.ac.ir

دهند و در این زمینه خلاً دانشی جدی وجود دارد. **وانگ^۱** و **همکاران (۲۰۰۰)** نیز تصریح کرده‌اند، با وجود اینکه در بسیاری از کشورها تور گروهی برنامه‌ریزی شده، حالت اصلی مسافرت به مقاصد دوردست و خارجی است؛ ولی تلاش اندکی بهمنظور بهبود درک ویژگی‌های خدمات تور گروهی برنامه‌ریزی شده صورت گرفته است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که موضوع بازار گردشگری روانی و بهویژه تورهای روانی‌گردی، در تحقیقات گردشگری روانی مورد غفلت جدی قرار گرفته‌اند. برای نمونه تنها دو مطالعه داخلی در حوزه بازار گردشگری روانی‌گردی ایران منتشر شده است که البته آن‌ها نیز به موضوع تور گردانی نپرداخته‌اند. **ورمزیاری و همکاران (۲۰۱۷)** و **علیقی‌زاده و همکاران (۲۰۱۶)** بر تحلیل انگیزه‌های گردشگران روانی‌گردی و انتظارات آن‌ها از مقصد تمرکز کرده‌اند. از این‌رو مطالعه‌ای به منظور شناخت کافی از عوامل مؤثر بر تمایلات گردشگران در ترجیح تور بر سفر انفرادی، برای مسافرت به مقاصد گردشگری روانی‌گردی منتشر نشده است. در حال حاضر مشخص نیست که از دیدگاه گردشگران روانی، چه عواملی در تمایل افراد به سفر تورمحور به نواحی روانی مؤثر هستند؟ یافتن پاسخ مناسب به این سوال بسیار مهم است، چرا که در حال حاضر، اغلب گردشگران کشور، از خودروی شخصی برای انجام سفر به نواحی روانی استفاده می‌کنند.

در این راستا هدف اصلی پژوهش حاضر، تحلیل عوامل مؤثر بر تمایل گردشگران به سفرهای روانی‌گردی تورمحور از دیدگاه گردشگران روانی‌گردی شهرستان مراغه است. یافته‌های این تحقیق می‌تواند در کمک به آذانس‌های تور گردان جهت سازمان‌دهی تورهای مناسب و مطابق انتظار گردشگران و درنتیجه، شکوفایی بیش از پیش صنعت گردشگری روانی‌گردی مؤثر باشد.

مروری بر ادبیات موضوع

یکی از مهم‌ترین موارد تأثیرگذار بر تمایل گردشگران به سفرهای تورمحور، کیفیت خدمات آن‌هاست. کیفیت خدمات به مفهوم قضایت ذهنی مصرف‌کننده از خدمات ارائه شده، بر اساس ادراک واقعی از خدمات و انتظارات خود است (*Liu & Yen, 2010*). علاوه بر این، کیفیت خدمات را به عنوان «نگرش و یا قضایت کلی مشتریان در رابطه با برتری یک خدمت» نیز تعریف کرده‌اند (*Zeithaml and Bitner, 2003* به نقل از *کوزه‌چیان و همکاران, ۲۰۱۲*). ارزیابی کیفیت خدمات نیز انعکاسی از درجه و میزان اختلاف بین ادراکات و انتظارات مصرف‌کنندگان است (*Parasuraman et al, 1988*). طبق یک تعریف مصطلح، ارزیابی کیفیت خدمات در صنعت گردشگری به میزان رضایتمندی و انتظارات گردشگران از خدمات ارائه شده اشاره دارد (*Edvardsson, 1997*).

6. Wang

محلي، نقش قابل توجهی در تغییر رفتار و نگرش‌های مسئولانه‌تر گردشگران دارد. تور گردان‌ها با تقویت روابط بین عرضه‌کنندگان محصولات و خدمات گردشگری و جامعه محلی و گردشگران، سبب افزایش درآمد مردم محلی و در نتیجه ارتقای سطح توسعه اقتصادی مقاصد گردشگری می‌شوند (*Selanniemi, 2003*). **شفیعی ثابت و هراتی فرد (۲۰۱۵)** نیز نشان داده‌اند که ظرفیت‌های تور گردان‌ها و عرضه‌کنندگان محلی در توسعه عملکرد گردشگری پاک و ارتقای سطح توسعه یافته‌گی سکونتگاه‌ها مؤثر است. تور گردانی می‌تواند سبب تقویت فعالیت‌های گردشگری مسئولانه شده و به توسعه پایدار منطقه نیز کمک نماید. تور گردان‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین سازمان‌های غیردولتی رابط میان گردشگر و مقاصد گردشگری، می‌توانند از طریق تأثیرگذاری مشبت بر روی جریان‌ها و حجم گردشگران، در جهت پایداری گردشگری سکونتگاه‌ها و توسعه آن‌ها اثرگذار باشند (*Fredericks et al, 2008*)

تاریخچه برگزاری تور برای اولین بار در جهان به سال ۱۸۴۱ بر می‌گردد که در آن سال، **توماس کوک^۲** (پدر گردشگری گروهی نوین) اولین تور بزرگ گروهی را از طریق راه‌آهن در کشور انگلیس سازمان‌دهی کرد. این صنعت در دهه ۱۹۲۰ با ظهور کشتی‌های بخار از محبوبیت زیادی برخوردار شد. در دهه ۱۹۳۰ نیز کمپ‌های گردشگری بوتیین^۳ برای ارائه تجربه تعطیلات ارزان قیمت برای اکثر خانواده‌های طبقه کارگر در جزیره باری در انگلیس از تورهای گروهی استفاده کردند (*Poon, 1988; Issa and Jayawardena, 2003*) بعد از دهه ۱۹۵۰، مد کلاب^۴ مفهوم تور را از طریق راه‌اندازی یک روانی‌گردشگری در بالیریکس^۵ به عنوان پاسخی برای تقاضای گریز از مشکلات پس از جنگ در اروپا با صرف هزینه منطقی رواج داد (*Issa and Jayawardena, 2003*). دو دهه بعد یعنی در دهه ۱۹۷۰، با افزایش سطح تولید در اروپا و سراسر جهان (*Inskeep, 1991*) این صنعت به عنوان ابزاری برای گسترش گردشگری در سطح جهانی موردنظر قرار گرفت (*Anderson, 2008; Anderson et al., 2009*). اما رشد صنعت تور گروهی در نیمه اول قرن بیستم به دلیل افزایش هزینه حمل و نقل و کاهش آسودگی خاطر مسافران محدود شد. هرچند با توجه به گستره بودن مقاصد گردشگری، تور گردان از طریق مسافرت‌های هوایی به کسب و کار خود رونق دوباره دادند (*Sheldon, 1986*)

با این وجود، مطالعات گردشگری نتوانسته‌اند متناسب با اهمیت تور گردانی، این مقوله را چه در حوزه کلان گردشگری و چه در حوزه تخصصی گردشگری روانی‌گردی مورد موشکافی و تحلیل قرار

2. Thomas Cook

3. Butline

4. Med Club

5. Balearics

وانگ و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیقی به بررسی خدمات تور برنامه‌ریزی شده^{۱۰}، با استفاده از کارت نظرسنجی گردشگران در تورهای برنامه‌ریزی شده گروهی (GPTCCC)^{۱۱} پرداختند. نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی، بیانگر شش عامل مؤثر بر کیفیت تور شامل (۱) هتل؛ (۲) حمل و نقل؛ (۳) برنامه‌ریزی خرید؛ (۴) تور اختیاری؛ (۵) رهبر تور و (۶) راهنمای محلی بود. این عوامل در مجموع ۸۱/۰۲ درصد واریانس مربوطه را تبیین کردند. کابر و آلبیراک (۲۰۱۶)^{۱۲} نیز تحقیقی به منظور پیشنهاد مقیاسی برای ارزیابی کیفیت خدمات تورهای روزانه^{۱۳} انجام دادند. این تورها توسط تور گردانان میرا-دمیر-ککوا^{۱۴} برای گردشگران روسی عرضه می‌شد. محققان با استفاده از نتایج برآمده از تحلیل عاملی اکتشافی، مقیاسی به نام DAILYSERVE پیشنهاد کردند. مقیاس پیشنهاد شده شامل ۲۲ گویه و شش مؤلفه تحت عنوانیn حمل و نقل؛ راهنمای تور؛ امکانات غذا و آشامیدنی؛ امکانات خرید؛ امکانات توقفگاه؛ و موزه‌ها و مکان‌ها بود که ۶۷/۶۲ درصد از واریانس مربوطه را تبیین نمودند. بررسی پیشینه تجربی نشان می‌دهد که اندک مطالعات انجام گرفته برای ارزیابی کیفیت خدمات تور گردانان، اغلب در حوزه تورهای بین‌المللی و هوایی متتمرکز بوده است و توجه کمتری نسبت به ارزیابی کیفیت تورهای داخلی و زمینی بهویژه در مسافرت به مقاصد گردشگری روزتایی شده است. به طور کلی، بر اساس یافته‌های اندک مطالعات مشابه، می‌توان چارچوب زیر را به عنوان مبنای استخراج گویه‌های مربوط به بررسی خدمات مؤثر بر تمایل گردشگران به سفرهای روزتایی تور محور ارائه نمود (تصویر شماره ۱)

۱۰. تور برنامه‌ریزی شده (Package tour) به توری گفته می‌شود که در آن، تور گردان با دریافت هزینه، حداقل دو مؤلفه وسیله حمل و نقل و محل اقامت را برای گردشگر، پیش‌بینی و ارائه نماید (مرکز مشاوره مشتری دائمارک، ۲۰۰۷) دستیابی در

<http://www.consumereurope.dk/Travel/When-you-travel/Pack-age-tours/What-is-a-package-tour>

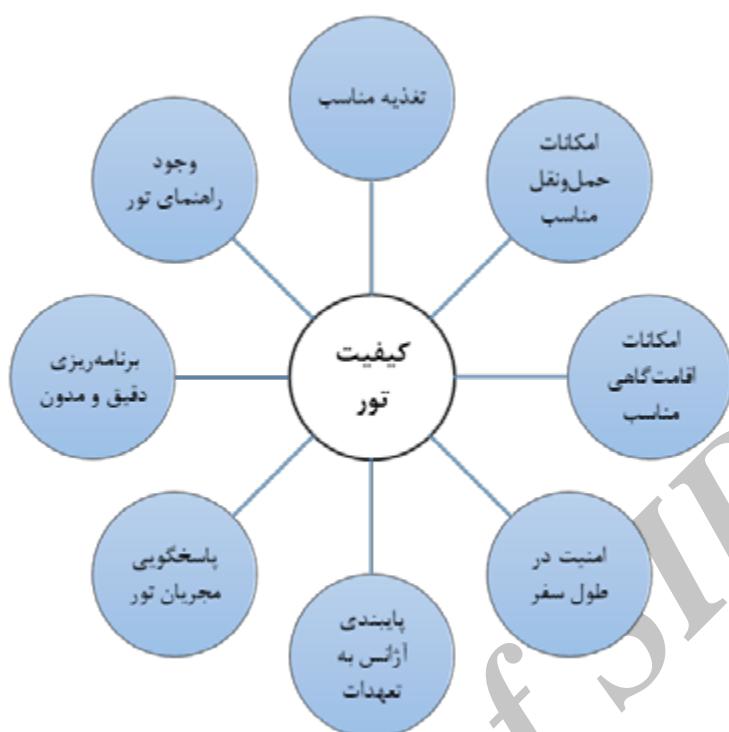
11. Group Package Tour Customer Comment Card
12. Caber and Albayrak
13. Daily tours
14. Myra-Demre-Kekova

با توجه به فقدان مطالعات مربوط به عوامل مؤثر بر رونق صنعت تور گردانی در گردشگری روزتایی، در تحقیق حاضر به منظور استخراج گویه‌های مناسب برای ارزیابی تمایل گردشگران به روزتایگردی تورمحور، برخی از مقیاس‌های ارزیابی کیفیت خدمات بسته‌های تور، به عنوان مطالعات نسبتاً مشابه، مورد بررسی قرار گرفت. هرچند مروء مطالعات داخلی و خارجی گردشگری نیز حاکی از کمبود پژوهش‌های میدانی در خصوص ارزیابی کیفیت تور است.

یکی از مقیاس‌های رایج برای اندازه‌گیری کیفیت خدمات، مقیاس سرکوال^۷ است که اولین بار توسط پاراسورامان، زیتمال و بری^۸ (۱۹۸۸) طراحی شد. چند و اشیش^۹ (۲۰۱۴) از این مقیاس برای ارزیابی کیفیت خدماتی که از طرف تور گردانان به گردشگران ارائه شده بود، استفاده کردند. این مقیاس شامل پنج ویژگی اصلی از کیفیت خدمات مطرح شده در ادبیات مربوطه است. اولین ویژگی، «ملموس بودن» است و نمایانگر خدمات با ویژگی‌های زیر است: (۱) جامعیت و کیفیت بالای خدمات؛ (۲) امکانات فیزیکی عالی برخوردار از جذابیت بصیری؛ (۳) خدمات فاقد مشکل و دشواری و (۴) خدماتی که از لحاظ بصیری جذاب هستند. در حقیقت، ویژگی ملموس بودن شامل ابعاد عینی خدمات شامل تجهیزات فیزیکی، ظاهر جذاب پرسنل، ابزار و تجهیزات مورد استفاده برای تأمین خدمات است. ویژگی دوم «قابلیت اطمینان» شامل، (۱) کیفیت بسیار عالی خدمات؛ (۲) انجام تعهدات ارائه خدمات (خوش‌قولی)؛ (۳) نشان دادن علاقه حقیقی پرسنل در حل مشکلات؛ (۴) انجام صحیح خدمات نوین و (۵) تداوم خدمات عاری از اشتباہ و خطأ است. این ویژگی در حقیقت بر توان انجام خدمات به صورت قابل اعتماد، منسجم و دقیق دلالت دارد. ویژگی سوم، «پاسخگویی» شامل (۱) مشورت با مشتری در هنگام ارائه خدمات؛ (۲) ارائه خدمات فوری و (۳) آمادگی همیشگی برای کمک به مشتریان و عدم ازدحام کاری مانع شوندن از پاسخگویی به موقع و مناسب به آنان است. این ویژگی نیز بر تمایل به کمکرسانی به مشتریان و فراهم‌سازی خدمات مناسب دلالت دارد. چهارمین ویژگی، «تضمين و تعهد» است که شامل (۱) اطمینان در عرضه خدمات؛ (۲) رفتار مؤذیانه و متواضعه مداوم با گردشگران؛ (۳) دانش مجریان تور در پاسخگویی به سؤالات و (۴) احساس ایمنی در عرضه خدمات می‌باشد. در واقع، دانش و ادب و احترام پرسنل و توان آن‌ها برای انتقال اعتماد و اطمینان به گردشگران در این ویژگی مدنظر هستند. ویژگی پنجم، «همدلی» است که شامل (۱) توجه اختصاصی و ویژه به مشتریان؛ (۲) درک احتیاجات خاص و متمایز هر مشتری؛ (۳) رفتار همدلانه و (۴) ارائه خدمت از صمیم قلب به مشتری است.

۷. برگرفته از Service Quality

8. Parasuraman, Zeithaml, and Berry
9. Chand and Ashish

فصلنامه پژوهش‌های روانی

تصویر ۱. عوامل مؤثر بر کیفیت تور

2004. البته گرسوج^{۱۷} (۱۹۸۳) حداقل مطلق را پنج نفر به ازای هر متغیر پیشنهاد کرده است، با این شرط که حجم نمونه در هیچ حالتی کمتر از ۱۰۰ نفر نشود. در پژوهش حاضر با توجه به تعداد گویه‌ها و پیشنهاد گرساج، درمجموع ۲۰۰ نفر گردشگر مورد مطالعه قرار گرفتند. تحلیل داده‌های تحقیق با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۲۱ آنچنان جامد است. اولویت‌بندی گویه‌های مؤثر بر ترجیح روان‌گردی تور محور به روان‌گردی انفرادی با استفاده از ضربه تغییرات و مؤلفه‌های مؤثر بر چنین ترجیحی، با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی واکاوی شد.

قلمرو جغرافیایی پژوهش

شهرستان مراغه از توابع استان آذربایجان شرقی است که در کنار رودخانه صوفیچای قرار دارد و از شمال به کوه‌های قشلاق و آشان، از جنوب به باغات ورجوی، از شرق به باغات و مزارع و از غرب به کوه معروف رصد محدود است. همچنین این شهرستان به عنوان دومین شهر استان از نظر جمعیتی، به دلیل قابلیت‌های فراوان توسعه و تأثیراتی که در حوزه منطقه‌ای جنوب‌غرب استان دارد، از اهمیت بالایی برخوردار است (Ashrafi & Malekzadeh, 2010).

برخورداری از جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و مذهبی متعدد دارای قابلیت فراوانی در زمینه جذب گردشگران است. از مهم‌ترین این روستاهای که مورد مطالعه این تحقیق قرار گرفته است، می‌توان

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، از نظر روش جمع‌آوری اطلاعات، پیمایشی و از نظر روش تحلیل داده‌ها اکتشافی است. جامعه آماری این پژوهش شامل گردشگرانی بود که در فصل تابستان ۱۳۹۵ به روستاهای با قابلیت بالای گردشگری شهرستان مراغه سفر کرده بودند. ابزار اصلی تحقیق پرسشنامه‌ای بود که روابی آن توسط پانل متخصصان و پایابی آن از طریق آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.91$) تأیید شد. بهمنظور بررسی خدمات مؤثر بر تمایل گردشگران به سفرهای روان‌گردی تور محور و ترجیح این سفرها بر سفرهای انفرادی، ۳۵ گویه منتخب از مقیاس‌های (Parasuraman, Zeithaml, and Berry, 1988; Chand and Ashish, 2014; Caber and Albayrak, 2016) مورد استفاده قرار گرفت. در واقع ۳۵ گویه به پاسخ‌دهندگان ارائه شد تا آن‌ها را بر اساس میزان اهمیتی که در ترجیح روان‌گردی تور محور بر سفر انفرادی داشتند، بین ۱-۱۰ امتیازدهی کنند (جدول ۳). این گویه‌ها در چارچوب طیف لیکرت ۱۰ درجه‌ای اندازه‌گیری شدند. برای تعیین حجم نمونه، به دلیل فقدان چارچوب نمونه‌گیری مشخص، از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده گردید. حجم نمونه در مطالعات مبتنی بر تحلیل عاملی، ۱۰ الی ۲۰ نفر به ازای هر متغیر توصیه شده است (Thompson, 1982).

15. Dailyserve
16. Serqual

مرد و ۶۴ نفر (۳۲ درصد) زن بودند. از نظر وضعیت تأهل، ۵۹ درصد (۱۱۸ نفر) متاهل و ۴۹ درصد (۸۲ نفر) مجرد بودند. میانگین سنی گردشگران روستایی موردمطالعه ۲۹/۱۵ سال و بیشترین درصد پاسخگویان (۴۳/۵ درصد) مربوط به دامنه سنی ۱۴-۲۵ سال بود. همچنین بر اساس آمار به دست آمده، از مجموع ۲۰۰ نفر پاسخگو، ۵۸ نفر کارگر، ۴۳ نفر کارمند، ۳۴ نفر دانشجو و مابقی (۶۵ نفر) دارای شغل آزاد بودند. مشخصات تحصیلی گردشگران نیز نشان داد که فقط ۴۷ درصد حجم نمونه تحصیلات دانشگاهی داشتند. از نظر وضعیت درآمدی نیز ۹۹ نفر از گردشگران (۴۹/۵ درصد)، از سطح درآمدی پایین‌تر از ۱۵ میلیون ریال در ماه برخوردار بودند (جدول شماره ۱).

حدود ۱۰۴ نفر از گردشگرانی که به مقاصد گردشگری سفر کرده بودند (۵۲ درصد)، دارای خودروی شخصی و ۹۶ نفر (۴۸ درصد) از آن‌ها بدون خودرو بودند. همچنین ۸۷ درصد (۱۷۵ نفر) گردشگران، در روستاگردی تمایل به مسافرت با خودروی شخصی داشتند و فقط ۱۳ درصد (۲۵ نفر)، تور را جهت مسافرت ترجیح می‌دادند. شاید دلیل این امر، احساس راحتی گردشگران

به روستایی ورジョی (به دلیل برخورداری از جاذبه‌هایی همچون چشمکه ورジョی، شورسو و معبد مهر)، مردق یا مردوچ (به دلیل وجود پل مردق، باغات میوه متنوع و طبیعت زیبا و دلنشیان آن)، تازه‌کند علیا (به علت کوهستانی بودن منطقه و جاذبه کوهنوردی و همچنین غار هامپوئیل یا غار کبوتر)، علویان (به علت وجود دریاچه سد علویان و قابلیت شنا برای گردشگران)، روستاهای آشان و ازیک (به علت داشتن طبیعت و پوشش گیاهی بکر و دست‌نخورده و باغات سیب و انگور) و روستایی چکان (به علت وجود جاذبه مذهبی امامزاده ابراهیم چکان) اشاره کرد. به طور کلی، شهرستان مراغه مستعد توسعه گردشگری روستایی بوده و به عنوان «باغ شهر ایران» امکان تبدیل به قطب گردشگری روستایی در منطقه را دارد.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گردشگران
یافته‌های تحقیق نشان داد، ۱۳۶ نفر از گردشگران (۶۸ درصد)

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان.

ویژگی‌ها	متغیر	فرابوی (٪)	جمع
تأهل	مجرد	(٪۴۱) ۸۲	۲۰۰
	متاهل	(٪۵۹) ۱۱۸	
جنسیت	زن	(٪۶۸) ۱۳۶	۲۰۰
	مرد	(٪۳۲) ۶۴	
سن	۱۴-۲۵	(٪۴۳/۵) ۸۷	۲۰۰
	۲۶-۳۵	(٪۳۷) ۷۴	
	۳۶-۴۵	(٪۱۳) ۲۶	
	۴۶-۵۵	(٪۵) ۱۰	
	۵۶>	(٪۱/۵) ۳	
	کارمند	(٪۰۲۱/۵) ۴۳	
وضعیت شغلی	کارگر	(٪۰۲۹) ۵۸	۲۰۰
	آزاد	(٪۰۲۲/۵) ۶۵	
	محصل	(٪۰۱۷) ۳۳	
	بی‌سود و ابتدایی	(٪۰۷) ۱۴	
سطح تحصیلات	راهنمایی و پیش‌دانشگاهی	(٪۰۴۶) ۹۲	۲۰۰
	تحصیلات دانشگاهی	(٪۰۴۷) ۹۴	
	درآمد ماهانه خانوادگی (میانگین: ۲۰۵۵۰۰۰ ریال)	(٪۰۴۹/۵) ۹۹	
درآمد ماهانه خانوادگی (میانگین: ۳۰ میلیون ریال)	پایین‌تر از ۱۵ میلیون ریال	(٪۰۳۷) ۷۴	۲۰۰
	بین ۱۵ تا ۳۰ میلیون ریال	(٪۰۱۳/۵) ۲۷	
	بیش از ۳۰ میلیون ریال		

منبع: یافته‌های تحقیق

در این مطالعه، ۳۵ گویه‌ای که هر تور گردان می‌تواند بهمنظور جلب رضایت خاطر گردشگران روانی به آن‌ها ارائه کند، در قالب پرسشنامه به پاسخ‌دهندگان ارائه شد تا آن‌ها را بر اساس میزان اهمیتی که در انتخاب تور بهجای مسافرت با ماشین شخصی دارند، بین ۱-۱۰ امتیازدهی کنند. داده‌های به دست آمده، با استفاده از آماره ضریب تغییرات (CV) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج در جدول شماره ۳، نشان داده شده است.

در هنگام استفاده از ماشین شخصی باشد که ۸۷ درصد از کل افراد مورد مطالعه، همین موضوع را عنوان کرده بودند (جدول شماره ۲).

اولویت‌بندی خدمات مؤثر بر ترجیح روانی تور گردشگران روانی

جدول ۲. توزیع فراوانی نحوه سفر به نواحی روانی.

دسته	تعداد	٪	توضیح
مالکیت خودرو	۲۰۰	(٪۵۲) ۱۰۴	بلی
مالکیت خودرو	۲۰۰	(٪۴۸) ۹۶	خیر
ترجیح تور	۲۰۰	(٪۱۲/۵) ۲۵	بلی
ترجیح تور	۲۰۰	(٪۸۷/۵) ۱۷۵	خیر
دلیل ترجیح ماشین شخصی بهجای تور	۲۰۰	(٪۰/۸۷) ۱۷۳	احساس راحتی بیشتر در ماشین شخصی
دلیل ترجیح ماشین شخصی بهجای تور	۲۰۰	(٪۰/۱۳) ۲۷	عدم تطابق برنامه زمانی تور با برنامه مسافرتی گردشگران

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول ۳. اولویت‌بندی متغیرهای مؤثر در ترجیح تور روانی.

گویه‌ها	ضریب تغییرات	اولویت	گویه‌ها	ضریب تغییرات	اولویت
رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی توسط راننده	+۰/۲۹۵	۱	در اختیار داشتن برنامه سفر به صورت مکتوب	-۰/۳۹۱	۱۹
ایمنی وسیله نقلیه	+۰/۲۹۸	۲	فرامیر کردن امکان تفریح برای کودکان	-۰/۴۰۱	۲۰
نظم در اجرای برنامه سفر	+۰/۳۰۳	۳	حضور بهموقع وسیله نقلیه بر سر قرار	-۰/۴۰۲	۲۱
بیمه و حفظ امنیت گردشگر در مقصد	+۰/۳۱۹	۴	تخفیف در هزینه‌های سفر در صورت مسافرت با تور	-۰/۴۰۵	۲۲
اسکان گردشگران در اقامتگاه‌های مناسب (ایمن و بهداشتی)	+۰/۳۲۰	۵	شناخته شده بودن و اعتبار آزادس ای از گردشگری	-۰/۴۱۱	۲۳
رفتار مناسب سایر گردشگران	+۰/۳۲۳	۶	وجود موارد تشویقی آزادس ای های تور گردان	-۰/۴۲۳	۲۴
وجود فضای خانوادگی مناسب در تور	+۰/۳۲۴	۷	رعایت شوونات اخلاقی توسط گردشگران در تور	-۰/۴۲۶	۲۵
مشخص بودن جزئیات برنامه سفر از شروع تا پایان	+۰/۳۲۵	۸	زیاد نبودن تعداد گردشگران حاضر در تور	-۰/۴۴۱	۲۶
برخورد مناسب مجری تور در حین برگزاری آن	+۰/۳۲۳	۹	وجود پذشک عمومی همراه مسافران	-۰/۴۵۷	۲۷
معقول بودن هزینه‌های دریافتی توسط آزادس ای گردشگری	+۰/۳۳۶	۱۰	وجود برنامه سرگرم کننده در اتوبوس	-۰/۴۷۵	۲۸
تدوین برنامه غذایی با غذاهای محلی و بهداشتی	+۰/۳۴۶	۱۱	آموزش نکات مناسب در مورد کشاورزی و پرورش گیاهان	-۰/۵۱۷	۲۹
فراهرم آوردن امکان استراحت و تقدیم بین راهی	+۰/۳۳۷	۱۲	بیشتر بودن تعداد جوانان مجرد در تور	-۰/۵۹۳	۳۰
پاییندی کامل به برنامه سفر اعلام شده	+۰/۳۴۸	۱۳	فیلمبرداری از ابتدا تا انتهای سفر توسط آزادس ای گردشگری	-۰/۶۰۱	۳۱
برخورد راننده و همکاری وی با مسافران	+۰/۳۵۵	۱۴	اعطای آزادی خارج از عرف و قانون به گردشگران در تور	-۰/۶۰۴	۳۲
وجود راهنمای مطلع در تور جهت معرفی و تفسیر	+۰/۳۵۵	۱۵	وجود تلویزیون در وسیله نقلیه برای پخش فیلم	-۰/۶۲۳	۳۳
برخورد داری وسیله نقلیه از صندلی‌های راحت	+۰/۳۶۳	۱۶	برخورد داری وسیله نقلیه از امکانات گرمایشی و سرمایشی	-۰/۶۷۵	۳۴
دانستن تنوع برنامه غذایی مناسب با نظر گردشگران	+۰/۳۷۲	۱۷	وجود جعبه کمک‌های اولیه جهت کمک به آسیب‌دیدگان احتمالی	-۰/۷۵۶	۳۵
توقف بهموقع وسیله نقلیه برای اقامه نماز	+۰/۳۸۹	۱۸			

منبع: یافته‌های تحقیق

توقف بهموقع وسیله نقلیه برای اقامه نماز؛ برخورد راننده و همکاری وی با مسافران؛ رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی توسط راننده؛ بیمه و حفظ امنیت گردن در مقصد؛ رعایت شرائط اخلاقی توسط گردشگران در تور و تدوین برنامه غذایی با غذاهای محلی و بهداشتی بود. عامل دوم با میزان تبیین واریانس ۱۱/۱ درصد به ترتیب شامل گوییه‌های فیلم‌برداری از ابتدا تا انتهای سفر توسط آزادس گردشگری؛ وجود تلویزیون در وسیله نقلیه برای پخش فیلم؛ زیاد نبودن تعداد گردشگران حاضر در تور و وجود یک پزشک عمومی همراه مسافران است. لذا مطابق با گوییه‌های بارگذاری شده در این عامل، می‌توان عنوان «سرگرمی و امنیت خاطر در طول سفر» را برای آن برگزید. عامل سوم تحت عنوان «نظم و برنامه سفر شفاف و مناسب» ۹ درصد واریانس را تبیین کرده و به ترتیب اهمیت، شامل گوییه‌های پابندی کامل به برنامه سفر اعلام شده؛ در اختیار داشتن برنامه سفر به صورت مکتوب؛ نظم در اجرای برنامه سفر و رفتار مناسب سایر گردشگران بود.

عامل چهارم «وسیله نقلیه مناسب و حضور بهموقع آن» نام داشت که ۹/۵۴ درصد از کل واریانس را تبیین کرد. این عامل به ترتیب گوییه‌های اینمی وسیله نقلیه؛ برخوردگاری وسیله نقلیه از صندلی‌های راحت؛ حضور بهموقع وسیله نقلیه بر سر قرار و وجود جعبه کمک‌های اولیه جهت کمک به آسیب‌دیدگان احتمالی در برگرفت. عامل پنجم که ۸/۲۰ درصد واریانس را تبیین نمود، عامل «مشوق‌ها و امتیازات آزادس» نام گذاری شد و به ترتیب دربرگیرنده چهار گویه شامل اینمی وسیله نقلیه؛ برخوردگاری وسیله نقلیه از صندلی‌های راحت؛ حضور بهموقع وسیله نقلیه بر سر قرار؛ وجود جعبه کمک‌های اولیه جهت کمک به آسیب‌دیدگان احتمالی بود. درنهایت عامل ششم با دربرداشتن گوییه‌های اعطای آزادی خارج از عرف و قانون به گردشگران در تور و بیشتر بودن تعداد جوانان مجرد در تور، «فضای تجدد» نام گرفت که ۷/۲۳ درصد از کل واریانس مؤلفه‌های مؤثر بر ترجیح تور برای مسافرت به مقاصد گردشگری روستایی را تبیین کرد.

تحلیل مؤلفه‌های مؤثر بر ترجیح روستاگردی تور محور به روستاگردی انفرادی از دیدگاه گردشگران روستایی

در ادامه بهمنظور تحلیل مؤلفه‌های مؤثر بر ترجیح روستاگردی تور محور به روستاگردی انفرادی، ۳۵ گویه مربوطه با تکنیک تحلیل عاملی اکتشافی مؤلفه‌های اصلی و چرخش از نوع واریماکس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. از بین ۳۵ متغیر، ۸ متغیر به دلیل این که بار عاملی قابل توجهی بر روی هیچ یک از مؤلفه‌ها نداشتند، از تحلیل کنار گذاشته شدند و تنها گوییه‌هایی باقی ماندند که بار عاملی آن‌ها بالاتر از ۰/۴۰ به دست آمده بود. پس از حذف متغیرهای با بار عاملی پایین، مجدداً تحلیل عاملی مؤلفه‌های اصلی به کار گرفته شد. بهمنظور تعیین مناسب بودن داده‌های جمع‌آوری شده، از ضریب KMO و آماره بارتلت استفاده گردید که مقدار مناسب ضریب KMO (۰/۸۵۵) بر مناسب بودن داده‌ها برای انجام تحلیل عاملی و معنی داری آماره بارتلت (با مقدار ۲۴۳۷/۷۷) در سطح اطمینان ۹۹ درصد بر همبستگی درونی گوییه‌ها جهت استخراج عوامل و تشکیل عوامل صحیح گذشتند (جدول شماره ۴).

بهمنظور تلخیص داده‌ها و تعیین تعداد عوامل، پس از انجام تحلیل عاملی، عامل‌هایی که مقدار ویژه آن‌ها بزرگ‌تر از یک بود، انتخاب گردید. بر این اساس، طبق نتایج ماتریس عاملی متعارف چرخش یافته، شش عامل استخراج شده درمجموع ۶۵/۱۷ درصد از کل واریانس مؤلفه‌های مؤثر بر ترجیح تور برای مسافرت به مقاصد گردشگری روستایی را تبیین کردند (جدول شماره ۵).

برحسب نتایج جدول شماره ۵، عامل «فضای ایمن خانوادگی و تغذیه مناسب» با ۱۷/۹۵ درصد، بیشترین سهم را در تبیین واریانس ترجیح روستاگردی تور محور به روستاگردی انفرادی داشت. این عامل بر اساس بار عاملی به ترتیب شامل گوییه‌های وجود فضای خانوادگی مناسب در تور؛ اسکان گردشگران در اقاماتگاه‌های مناسب؛ تدوین برنامه غذایی با غذاهای محلی و بهداشتی؛ داشتن تنوع برنامه غذایی مناسب با نظر گردشگران؛

جدول ۴. مقدار OMK و آزمون بارتلت

سطح معناداری	مقدار بارتلت	مقدار KMO
۰/۰۰۰	۲۴۳۷/۷۷	۰/۸۵۵

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول ۵. تحلیل مؤلفه‌های اثرگذار بر ترجیح روتاستاگردی تورمحور.

			متغیرها	عوامل
			بار عاملی	مقدار ویژه در صد از واریانس کل
			۰/۷۶۴	وجود قضای خانوادگی مناسب در تور
			۰/۷۵۶	اسکان گردشگران در اقامتگاه‌های مناسب (ایمن و بهداشتی)
			۰/۷۲۰	تدوین برنامه غذایی با غذاهای محلی و بهداشتی
			۰/۵۹۷	داشتن تنوع برنامه غذایی مناسب با نظر گردشگران
۱۷/۹۵	۴/۴۸	۰/۵۷۳	توقف بهموقع وسیله نقلیه برای اقامه نماز	فضای ایمن خانوادگی و تغذیه مناسب
		۰/۵۷۰	برخورد راننده و همکاری وی با مسافران	
		۰/۵۶۶	رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی توسط راننده	
		۰/۵۶۴	بیمه و حفظ امنیت گردش در مقصد	
		۰/۵۴	رعايت شئونات اخلاقی توسط گردشگران در تور	
۱۱/۱۴	۲/۷۸	۰/۸۰۲	فیلم‌پردازی از ابتدا تا انتهای سفر توسط آژانس گردشگری	سرگرمی و امنیت خاطر در طول سفر
		۰/۷۵۶	وجود تلویزیون در وسیله نقلیه	
		۰/۵۷۰	زياد بودن تعداد گردشگران حاضر در تور	
		۰/۵۵۳	وجود پزشک عمومی همراه مسافران	
		۰/۷۹۷	پاییندی کامل به برنامه سفر اعلام شده	
۱۱/۰۹	۲/۷۷	۰/۷۹۳	در اختیار داشتن برنامه سفر به صورت مکتوب	نظم و برنامه سفر شفاف و مناسب
		۰/۶۶۳	نظم در اجرای برنامه سفر	
		۰/۵۵۵	رفتار مناسب سایر گردشگران	
۹/۵۴	۲/۳۸	۰/۸۳۶	ایمنی وسیله نقلیه	وسیله نقلیه مناسب و حضور بهموقع آن
		۰/۸۱۸	برخورد ایمنی وسیله نقلیه از صندلی‌های راحت	
		۰/۶۹۵	حضور بهموقع وسیله نقلیه بر سر قرار	
۸/۲۰	۲/۰۵	۰/۷۸۵	وجود راهنمای مطلع در تور جهت معرفی و تفسیر جاذبه‌ها	مشوق‌ها و امتیازات آژانس
		۰/۷۰۱	شناخته شده بودن و اعتبار آژانس گردشگری	
		۰/۵۲۷	تحفیف در هزینه‌های سفر در صورت مسافرت با تور	
۷/۲۳	۱/۸۰	۰/۷۷۴	انجام فعالیت‌های ناسازگار با جامعه محلی	فضای تجربه
		۰/۶۹۲	بیشتر بودن تعداد جوانان مجرد در تور	

فصلنامه پژوهش‌های روانی

منبع: یافته‌های تحقیق

بحث و نتیجه‌گیری

عدم سازمان‌دهی و رونق تورهای گردشگری روتاستایی مناسب و نیز عملکرد نامطلوب و کیفیت پایین برخی از بنگاه‌های تور گردان باشد. به هر حال، تمايل اندک افراد به سفرهای روتاستایی تورمحور، می‌تواند مانع عدمهای برای رونق گردشگری روتاستایی در کشور، به عنوان یک صنعت درآمدزا باشد، چراکه تور گردانی از اجزاء اساسی صنعت گردشگری به شمار می‌رود. لذا با توجه به تمايل اغلب افراد به استفاده از ماشین شخصی برای مسافرت به مقاصد گردشگری روتاستایی، پیشنهاد می‌شود که سرمایه‌گذاری، فرهنگ‌سازی و تبلیغات مناسبی از سوی آژانس‌ها و سازمان‌های مربوطه در جهت آشنا کردن مردم با معایب و مشکلات حاصل از مسافرت با ماشین‌های شخصی به نواحی روتاستایی و نیز آشناسازی

مطالعه حاضر بهمنظور پر کردن شکاف دانشی در حوزه عوامل مؤثر بر ترجیح روتاستاگردی تورمحور و درنتیجه ارتقای بنیان‌های نظری سفر گروهی، بهصورت اکتشافی در شهرستان مراغه انجام شد. در بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گردشگران روتاستایی شهرستان مراغه مشخص شد که فقط ۱۳ درصد (۲۵ نفر) از گردشگران موردمطالعه، تور را جهت مسافرت به مقاصد گردشگری روتاستایی ترجیح می‌دانند. درحالی که نزدیک به ۸۷ درصد گردشگران معتقد بودند، سفر با ماشین شخصی راحت‌تر از مسافرت گروهی با تور است. چنین رویکردی می‌تواند ناشی از

دقت لازم را داشته باشند تا اصول گردشگری پایدار خدشه‌دار نشود
تشکر و قدردانی

این مقاله هیچ حامی مالی از هیچ ارگانی نداشته است.

آن‌ها با مزایای روزتایی گردشگری تور محور انجام شود. همچنین سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری باید برنامه خاصی را برای توامندسازی آژانس‌های تور گردان در برگزاری تورهای روزتایی جذاب، آموزنده و مفرح تدوین و اجرا نماید.

نتایج حاصل از رتبه‌بندی متغیرهای مؤثر در ترجیح تور برای مسافرت به مقاصد گردشگری روزتایی نشان داد که گردشگران به این‌من بودن وسیله نقلیه و رعایت نظم، اجرای دقیق تعهدات توسط مجریان تور و بیمه و حفظ امنیت گردشگر در مقصد، اهمیت وافری قائل بودند. دلیل اهمیت داشتن مؤلفه‌های مذکور از جانب گردشگران شاید به این خاطر باشد که آن‌ها به امید گذراندن اوقاتی خوش و به دور از هر گونه آسیب به سلامتی خود و ایجاد ناراحتی، به مسافرت به مقاصد گردشگری روزتایی رضایت می‌دهند. بنابراین آژانس‌های تور گردان باید توجه جدی به این موارد داشته باشند و علاوه بر استفاده از وسایط نقلیه مجهز به تجهیزات ایمنی و به کارگیری رانندگان قانون‌مدار، باید سعی کنند جزئیات دقیق برنامه سفر را به صورت مکتوب و قبل از سفر، در اختیار گردشگران قرار دهند و نسبت به اجرای آن پایبند باشند تا با تأمین خواسته‌های گردشگران موجبات جذب روزافزون و رونق‌بخشی گردشگری روزتایی در منطقه را فراهم آورند.

عامل ساختاری تلحیص شده از آزمون تحلیل عاملی بیانگر شش عامل «وجود فضای خانوادگی و فضای ایمن در تور»، «سرگرمی و امنیت خاطر در طول سفر»، «نظم و برنامه سفر شفاف و مناسب»، «وسیله نقلیه مناسب و حضور به موقع آن»، «مشوق‌ها و امتیازات آژانس» و «فضای تجرد» بود. این یافته در مقایسه با یافته‌های وانگ و همکاران (۲۰۰۷) و کاپر و الپیراک (۲۰۱۶)، ساختار عاملی متنوع‌تری ارائه می‌دهد، به‌نحوی که مشابهت کمی با عوامل مستخرج از یافته‌های مذکور دارد. دلیل این امر می‌تواند ناشی از تفاوت در بسترها مطالعه باشد؛ چرا که تحقیقات تجربی پیشین کیفیت تور را در سطح بین‌المللی ارزیابی کرده‌اند، در حالی که تحقیق پیش رو اولین مطالعه‌ای است که در زمینه کیفیت تور در حوزه گردشگری روزتایی انجام شده است. نتایج نشان می‌دهد که مهم‌ترین عامل تبیین‌کننده تمایل به سفرهای روزتایی تور محور، عامل «فضای ایمن خانوادگی و تغذیه مناسب» بود. لذا تور گردانان باید به‌ویژه از طریق پیش‌بینی تمهیدات مناسب برای بیمه، اسکان گردشگران و خانوارهای ایشان در اقامتگاه‌های مناسب و رعایت شیونات، فضای مناسب و ایمن خانوادگی را پدید آورند. با توجه به اینکه نواحی روزتایی دارای ارزش‌های اصیل فرهنگی خود هستند و علاوه بر آن، آسیب‌پذیری مزارع، باغات و به طور کلی، محیط‌زیست نواحی روزتایی در برای رفتارهای مخرب و نامسئولانه بالا می‌تواند باشد، لذا تور گردانان با توجه به عامل «فضای تجرد» باید در انتخاب گردشگران روزتایی و سازماندهی و هدایت تورهای روزتایی

references

- Budeanu, A. (2009). Environmental supply chain management in tourism: The case of large tour operators. *Journal of Cleaner Production*, 17(16), 1385-1392.
- Aligholizadeh, N., Ramezanzadeh, M., & Esmaeeli, M. (2016). [Assessment of the Factors Influencing Motivation for Tourist Destination Choice with Emphasis on Rural Attractions in Desert Areas Case Study: Khur and Biabanak Rural District (Persian)]. *Geography*, (46). 301-321.
- Anderson, W. (2008). Analysis of all-inclusive travel mode: Demand and supply perspectives in the Balearic Islands. Unpublished PhD Thesis, University of the Balearic Islands, Palma de Mallorca.
- Anderson, W., Juaneda, C., & Sastre, F. (2009). Influences of pro-all-inclusive travel decisions. *Tourism Review*, 64(2), 4-18.
- Ashrafi, J., & Malekzadeh, A. (2010). Visioning participatory in strategic process urban development, Sample for study: Maraghe city. *Journal of Urban Management*, 8(25), 169-186.
- Caber, M., & Albayrak, T. (2016). Assessing daily tour service quality: A proposal for a DAILYSERV scale. *Journal of Destination Marketing & Management*.
- Chand, M., & Ashish, D. (2014). The impact of service quality on tourist satisfaction and loyalty in Indian tour operation industry. *International Journal of Sales & Marketing Management Research and Development*, 4(5), 1-14.
- Edvardsson, B. (1997). Quality in new service development: Key concepts and a frame of reference. *International Journal of Production Economics*, 52(1-2), 31-46.
- Liu, C. H., & Yen, L. C. (2010). The Effects of Service Quality, Tourism Impact, and Tourist Satisfaction on Tourist Choice of Leisure Farming Types. *African Journal of Business Management*, 4(8), 1529-1545.
- Fredericks, L., Garstea, R., & Monforte, S. (2008). Sustainable tourism destinations: A pathway for tour operators. 1-81.
- Gorsuch, R. L. (1983). *Factor Analysis* (2nd Ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Issa, J. J., & Jayawardena, C. (2003). The "all-inclusive" concept in the Caribbean. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 15(3), 167-171.
- Inskeep, E. (1991). Tourism planning: an integrated and sustainable development approach. Van Nostrand Reinhold.
- Kochezian, H., Khatib zadeh, M & Honarvar, H. (2012). The role of sport tourism service quality dimensions in sport tourists' satisfaction. *Contemporary Studies on Sport Management*. 1(2). 19-32.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1988). Servqual: A multiple-item scale for measuring consumer perc. *Journal of retailing*, 64(1), 12.
- Poon, A. (1998). All-inclusive resorts. *Travel & Tourism Analyst*, (6), 62-77.
- Räikkönen, J., & Honkanen, A. (2013). Does satisfaction with package tours lead to successful vacation experiences?. *Journal of Destination Marketing & Management*, 2(2), 108-117.
- Ranjbarian, B., Zahedi, M. (2005). *Tourism industry services*, Kankash publications, First printing.
- Selanniemi, T. (2003). *Sustainable tourism: The tour operator contribution*, Paris: 1-97.
- Sheldon, P. J. (1986). The tour operator industry: an analysis. *Annals of Tourism Research*, 13(3), 349-365.
- Shfiee sabet, N., harati fard, S. (2015). The Impact of Cooperation of Tour Operators in Sustainability and Development of Local Settlements (Case study: Tehran and Alborz Regions). *Tourism Planning and Development*. 4(13), 93-119.
- Sigala, M. (2008). A supply chain management approach for investigating the role of tour operators on sustainable tourism: the case of TUI. *Journal of Cleaner Production*, 16(15), 1589-1599.
- Thompson, B. (2004). Exploratory and confirmatory factor analysis: Understanding concepts and applications. American Psychological Association.
- Varmazyari, H., Asadi, A., Rahimi, A., & Fageee, D. (2017). [Analysis of tourists' motivations in destination choice, agricultural tourism; A Case Study of East Alamut (Persian)], *Journal of Rural Studies*.
- Wang, K. C., Hsieh, A. T., & Huan, T. C. (2000). Critical service features in group package tour: An exploratory research. *Tourism Management*, 21(2), 177-189.
- Wang, K. C., Hsieh, A. T., Chou, S. H., & Lin, Y. S. (2007). GPTCCC: An instrument for measuring group package tour service. *Tourism Management*, 28(2), 361-376.
- Zeithaml, V. A., & Bitner, M. J. (2003). *Services Marketing: Integrating Customer Focus across the Firm*. New York: McGraw-Hill.